

This is an electronic reprint of the original article. This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Liturgiskt kroppsminne – må julen hitta fram till dig även i år
Hellsten, Laura

Published in:
Åbo Underrättelser

Published: 05/12/2021

Document Version
Accepted author manuscript

Document License
Publisher rights policy

[Link to publication](#)

Please cite the original version:

Hellsten, L. (2021). Liturgiskt kroppsminne – må julen hitta fram till dig även i år. *Åbo Underrättelser*.
<https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202201148673>

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

Liturgiskt Kroppsminne

Åbo Underrättelser Spaltaren

Tiden för julförberedelserna närmar sig. Här hemma sitter vi och funderar på vad vi gjorde förra året. Precis som det är nu, var det då osäkra tider kring vilka offentliga evenemang man kunde gå på och vilka restriktioner som skulle komma att gälla i kyrkorna och i det övriga samhället. Under vårt samtal kunde vi konstatera att det ju trots allt blev jul förra året, så vi bestämde oss för att lita på att det blir det även i år. Diskussionen väckte frågan i oss om vad det egentligen är som gör att ”det blir” jul eller advent - eller påsk för den delen. Samtalet styrde snabbt in på traditioner och framför allt ritualer. Vi gick på julfredsutlysningen, vi hämtade granen, vi badade bastu, vi lyssnade på julmusik, vi tände de levande ljusen i granen, vi åt samma mat flera dagar i rad och vi deltog i juldagens midnattskonsert. Vi var båda tydligt överens om att upprepningen av invanda mönster har central betydelse för att julen ska infinna sig. Det får såklart inte bli lagiskt - då ”kvävs” julen. Samtidigt kan det inte heller vara allt för mycket innovation och förändringar för då skapas det inte utrymme för julen att komma. Det är som att hålla en liten fågel i handen: håller man för hårt kvävs den, håller man för lätt flyger den iväg.

Jag minns väldigt tydligt från min barndom hur jag ganska direkt meddelade mitt NEJ när mina frånskilda föräldrar hade tänkt att det skulle vara bra att turas om med varannan jul hos mor- och varannan hos farföräldrarna. Mitt förslag, som lyckligtvis blev gällande, var att jularna är i Åbo och påsken i Imatra. Min upplevelse var inte att det handlade om att välja att fira jul på en viss plats, utan snarare att julen “blev till” i ett speciellt mönster av handlingar och påsken, i ett annat. Någonstans i sitt innersta visste den blivande kroppsteologen att liturgier och framför allt ritualer är vad som bär oss och skapar rum av meningsfullhet också mitt bland osäkerhet och förändring.

Det var dock först under vårt samtal vid köksbordet igår som jag insåg att kroppen förutom att vara central vid skapandet av liturgier kan den även reparera brister. Vad jag menar med detta är att när vi igår började titta närmare på vad som egentligen hände förra julen - så där i detalj - så insåg vi att det är fullt möjligt att vi aldrig for på den där juldagens midnattskonsert. Detta trots att vi, i mitt sinne, helt klart var där. I min kropp har rummet för upplevelsen skapats. Ljudet, dofterna och ljuset har spridits kring väggarna inom mitt

liturgiska kroppsminne. Ändå är jag väldigt osäker på om vi faktiskt satt där i bänkraden förra året den 25.12. Vi förvånas båda av insikten att det faktiskt inte spelar så stor roll huruvida vi var där förra året eller inte: julen anlände! Gemenskapen bortom här och nu - den var fysiskt närvarande. Tillståndet bortom tid och rum anlände - inte utan min kropp - utan med hjälp av den. Förnimmelserna av en helig stund på jorden infann sig. Den som söker, skall finna. Må julen hitta fram till dig i år!